

Sygn. akt IV P 698/21

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

we Wrocławiu

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała-Koziół

po rozpoznaniu we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **J. A.**

przeciwko **D. K.**

o zapłatę

postanawia:

1. uchylić nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 9.11.2020 r. (X P 638/20) wobec braku możliwości jego doręczenia;
2. oddalić wniosek powoda o ustanowienie dla pozwanej kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu wobec nieuprawdopodobnienia, że miejsce pobytu pozwanej jest nieznanne;
3. odmówić podjęcia postępowania i umorzyć postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 par. 1 pkt 6 k.p.c. w zw. z art. 182 k.p.c. wobec niedoręczenia pozwanej przez powoda odpisu pozwu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12.05.2020 r. powód J. A. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej D. K. kwoty 2000 EURO wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 września 2019 r. do dnia zapłaty, jak również kosztów procesu według norm przepisanych oraz kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa 17 zł.

Nakazem zapłaty z dnia 9 listopada 2020r. tut. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nakazał pozwanej D. K., aby zapłaciła powodowi J. A. kwotę 2000 EURO wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 17.09.2019r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa (kasa tut. Sądu) kwotę 500 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód jest zwolniony z mocy ustawy, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo by wniosła w tymże terminie sprzeciw (k. 28 akt).

W dniu 24 listopada 2020 r. wykonane zostało zarządzenie o doręczeniu pozwanej nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu na adres wskazany w pozwie. Przesyłka powróciła nie podjęta w terminie.

Z uwagi brzmienie art. 139¹ k.p.c. zarządzeniem z dnia 22 grudnia 2020 r. przesłano pełnomocnikowi powoda odpis pozwu wraz z załącznikami oraz z pouczeniami, celem ich doręczenia pozwanej za pośrednictwem komornika i złożenia w terminie 2 miesięcy potwierdzenia doręczenia pism za pośrednictwem komornika albo wskazania aktualnego adresu pozwanej bądź dowodu, że pozwana przebywa pod adresem wskazanym w pozwie, pod rygorem zawieszenia postępowania.

Odpis ww. zarządzenia pełnomocnik powoda odebrał w dniu 28 grudnia 2020 r. (k. 47 akt).

Pełnomocnik powoda nie wykonał zobowiązania, wobec czego postanowieniem z dnia 8 marca 2021 r. Sąd na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie (k. 49). Odpis postanowienia doręczono pełnomocnikowi powoda w dniu 8 marca 2021 r.

Pismem z dnia 24 maja 2021 r. pełnomocnik powoda wniósł o podjęcie zawieszzonego postępowania i ustanowienie kuratora dla pozwanej jako strony nieznanej z miejsca pobytu.

Postanowieniem z dnia 16 czerwca 2021 r. Sąd uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 9 listopada 2020r. wobec braku możliwości jego doręczenia (pkt 1), oddalił wniosek powoda o ustanowienie dla pozwanej kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu wobec nieuprawdopodobnienia, że miejsce pobytu jest nieznane (pkt 2) oraz odmówił podjęcia postępowania i umorzył postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. w zw. z art. 182 k.p.c. wobec niedoręczenia pozwanej przez powoda odpisu pozwu.

Odpis ww. postanowienia został doręczony pełnomocnikowi powoda w dniu 21 czerwca 2021 r. (k. 65 akt).

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do art. 143 k.p.c. jeżeli stronie, której miejsce pobytu nie jest znane, ma być doręczony pozew lub inne pismo procesowe wywołujące potrzebę podjęcia obrony jej praw, doręczenie może do chwili zgłoszenia się strony albo jej przedstawiciela lub pełnomocnika nastąpić tylko do rąk kuratora ustanowionego na wniosek osoby zainteresowanej przez sąd orzekający. W myśl art. 144 § 1 k.p.c. przewodniczący ustanowi kuratora, jeżeli wnioskodawca uprawdopodobni, że miejsce pobytu strony nie jest znane. W sprawach o roszczenia alimentacyjne, jak również w sprawach o ustalenie pochodzenia dziecka i o związane z tym roszczenia, przewodniczący przed ustanowieniem kuratora przeprowadzi stosowne dochodzenie w celu ustalenia miejsca zamieszkania lub pobytu pozwanego.

Przesłanką warunkującą ustanowienie kuratora dla osoby nieznanej z miejsca pobytu jest uprawdopodobnienie, że miejsce pobytu strony nie jest znane. Jak wskazał Sąd Najwyższy w treści wyroku z dnia 30 czerwca 1997 r., sygn. akt II CKU 71/97 uprawdopodobnienie, że miejsce pobytu strony jest nieznane, stanowi podstawowy warunek ustanowienia kuratora. Wynika to wyraźnie z art. 144 § 1 k.p.c.

W niniejszej sprawie uzasadniając wniosek o ustanowienie kuratora powód wskazał jedynie, że komornik sądowy nie zastał pozwanej pod dotychczasowym adresem i nie był w stanie ustalić aktualnego adresu pozwanej. Z załączonych przez powoda dokumentów wynika, że komornik zastał zamknięte drzwi i nie zastał sąsiadów pozwanej, zaś „próba ustalenia, czy adresat zamieszkuje pod wskazanym adresem okazała się bezskuteczna” (k. 59).

Zdaniem Sądu na gruncie obecnie obowiązującego stanu prawnego ustanowienie kuratora dla strony nieznanej z miejsca pobytu musi zostać poprzedzone wyczerpaniem trybu z art. 139¹ k.p.c. oraz uprawdopodobnieniem, że pozwany jest nieznan z miejsca pobytu, czego powód nie uczynił i nie wykazał w niniejszym postępowaniu. Logicznym i w pełni uzasadnionym w świetle regulacji art. 143, 144 i 139¹ § 1 k.p.c. wydaje się podjęcie próby doręczenia komorniczego, aby następnie rozważyć ustanowienie kuratora dla strony.

W tym miejscu wskazać należy, że w literaturze podmiotu podnosi się, że wobec praktycznie nieograniczonej możliwości korzystania z wyjazdów i okresowych pobyków za granicą, należy odpowiednio zaostrzyć kryteria oceny, czy doszło do uprawdopodobnienia, że miejsce pobytu osoby jest nieznane. W miarę potrzeby, i dla zapobieżenia ewentualnym nadużyciom, należałoby rozważyć złożenie wniosku o przesłuchanie na tę okoliczność w trybie art. 299 k.p.c. przeciwnika strony, dla której ma być ustanowiony kurator, domowników, sąsiadów, właściciela lub administratora domu itp., a także pisemne zwrócenie się do biur adresowych lub organów ewidencji ludności. W toku rozpytania sąsiadów komornik może uzyskać informacje o aktualnym adresie miejsca zamieszkania strony, co mogłoby pozwolić na jej prawidłowe zawiadomienie o prowadzonym postępowaniu. W omawianej sprawie, wobec

wykazania przez stronę reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika jedynie okoliczności, że pozwanej nie zastano pod adresem zamieszkania, i niezłożenia żadnych wniosków celem uprawdopodobnienia, że pozwana nie jest znana z miejsca pobytu, nie sposób zdaniem Sądu uznać, aby powód zdołał uprawdopodobnić, że miejsce pobytu pozwanej nie jest znane.

Wobec powyższego zasadnym stało się oddalenie wniosku o ustanowienie kuratora dla pozwanej.

Zgodnie z art. 182 § 1 pkt 1 k.p.c. sąd umarza postępowanie zawieszone z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 5 i 6 k.p.c., jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony w ciągu trzech miesięcy od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania.

W świetle zacytowanego przepisu dla umorzenia zawieszonego postępowania konieczne są: brak wniosku o podjęcie postępowania i upływ określonego w tym przepisie czasu. Przy czym przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie, a Sąd nie może w oderwaniu od nich samodzielnie podejmować czynności. Termin, w którym winien wpłynąć wniosek o podjęcie zawieszonego postępowania liczy się natomiast od daty wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania, a nie od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 1974 r., III PRN 45/74, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2015 r., sygn. akt III CZP 74/15, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2017 r., sygn. akt I PZ 9/17).

W omawianej sprawie Sąd wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania 8 marca 2021r., w związku z czym wniosek o jego podjęcie należało złożyć najpóźniej do dnia 8 czerwca 2021 r. Pełnomocnik powoda złożył wprawdzie wniosek o podjęcie postępowania w dniu 24 maja 2021 r., a więc przed upływem 3 - miesięcznego terminu, jednakże nie był on uzasadniony, gdyż powód nie wykonał żadnej z czynności opisanej w art. 139¹ § 1 tj. nie złożył potwierdzenia doręczenia pisma pozwanej za pośrednictwem komornika, nie zwrócił pisma przy jednoczesnym wskazaniu aktualnego adresu pozwanej, jak również nie wskazał dowodu na przebywanie pozwanej pod adresem wskazanym w pozwie. Co istotne, czynności te nie zostały wykonane przez powoda ani w 2-miesięcznym terminie przewidzianym w art. 139¹ § 2 k.p.c., ani przez kolejne 3 miesiące zawieszenia postępowania. Zgodnie zaś ze stanowiskiem doktryny, przesłanką podjęcia postępowania zawieszonego z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c., jest wykonanie przez powoda zarządzeń wymienionych w tym przepisie, a nie samo złożenie w terminie wniosku o podjęcie zawieszonego postępowania (tak m.in. A. L. w „Zawieszenie sądowego postępowania rozpoznawczego... s. 328, oraz T. W. (red.) w „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I, WKP 2021, komentarz do art. 182 k.p.c.

Należy również wskazać na treść uzasadnienia uchwały Sądu Najwyższego z 23.02.1982 r., III CZP 4/82, w której sąd ten wskazał: „Sformułowanie art. 182 § 1 k.p.c. może wskazywać, że dla zapobieżenia umorzeniu postępowania zawieszonego na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. wystarczy samo zgłoszenie wniosku o jego podjęcie przed upływem trzech lat od daty zawieszenia. Tego rodzaju werbalna i formalistyczna wykładnia nie odpowiada jednak intencji ustawodawcy i celowi instytucji procesowej z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. Z treści przepisów art. 180 i 181 k.p.c. wynika, że podjęcie postępowania, zarówno z urzędu jak i na wniosek, następuje zawsze na podstawie postanowienia sądu wtedy, gdy ustanie przyczyna zawieszenia postępowania (poza wypadkiem, przewidzianym w art. 175 k.p.c.). Zasadę tę, mieszczącą się w przepisach k.p.c. o zawieszeniu postępowania, należy odnieść również do sytuacji z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c., zwłaszcza, że przepis art. 181 k.p.c. dotyczy wypadków zawieszenia postępowania objętych dyspozycją art. 182 § 1 k.p.c. Art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. odnosi się do wypadków, w których, z przyczyn w nim podanych, nie można nadać sprawie dalszego biegu. Przy braku adresu pozwanego Sąd nie ma innej możliwości jak zawieszenie postępowania chyba, że powód zgłosi uprawdopodobniony wniosek o ustanowienie kuratora dla nieznanego w miejsce pobytu pozwanego na zasadzie art. 143 i 144 k.p.c. W konsekwencji tych rozważań należy uznać, że wniosek o podjęcie postępowania, zawieszonego z tej przyczyny, może doprowadzić do podjęcia postępowania, gdy ustanie przeszkoda do nadania biegu sprawie. Innymi słowy, powód powinien dokonać czynności wymaganej, dla dopełnienia której postępowanie zostało zawieszone. Obowiązek wydania przez sąd postanowienia w przedmiocie podjęcia postępowania wymaga uprzedniego sprawdzenia, czy ustała przyczyna zawieszenia z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.”

Zważając na powyższe okoliczności Sąd uchylił nakaz zapłaty z dnia 9 listopada 2020r., oddalił wniosek o podjęcie zawieszonoego postępowania i umorzył je z uwagi na bezskuteczny upływ terminu, o którym mowa w art. 182 k.p.c.